

[Suomalaisprofessori: Ihmisiä järkyttäneessä vauvatutkimuksessa virhe – koronajulkaisuja on kiirehditty, koska haittoja on haluttu todeta \(msn.com\)](#)

Suomalaisprofessori: Ihmisiä järkyttäneessä vauvatutkimuksessa virhe – koronajulkaisuja on kiirehditty, koska haittoja on haluttu todeta

Ville Kettunen

3 tuntia sitten

Näiden rikollisten KRP uskoo piileskelevän Espanjassa

Aluevaalit tuovat Suomen uuden päätöksenteon tason

© Toimittanut MTV

Suomalaisprofessorin mukaan tutkijat innostuivat koronapandemian tuomista mahdollisuuksista tutkimusten suhteen, mutta niiden julkaisussa on kiirehditty. Yksinkertaisen virheen sisältävä lasten älykkyystudkimus julkaistiin hiljattain kahdessa arvostetussa tiedelehdessä. Tutkimus aiheutti paljon kauhistelua sen vakavalta vaikuttavien tulosten takia.

Suomalaisprofessori tyrmää arvostettujen tiedelehtien järkyttävän tutkimuksen korona-aikana syntyneistä lapsista

Uutisklipit
1 min 51 s

Videosoitin kohdasta: MTV (Tietosuojakäytäntö)

Arvostettu tiedejulkaisu [Nature](#) uutisoi hiljattain, että pandemian aikana syntyneiden lasten älykkyydosamäärä oli selvästi pienempi kuin ennen pandemiaa syntyneiden.

Älykkyystutkimuksen aluille pannut tutkija joutui Naturen mukaan paniikkiin huomattaessaan, miten paljon korona-aikana syntyneiden älykkyys oli laskenut. Helsingin yliopiston psykologian professori Markus Jokela sanoo kuitenkin, että kyse on lähinnä tilastoharhasta.

Älykkyysero verrattuna pandemiaa ennen syntyneisiin oli tutkimuksen mukaan todella merkittävä. Se oli niin merkittävä, että tutkija soitti paniikissa kollegalleen, koska tutkimus viittasi suureen kriisiin lasten kognitiivisessa kehityksessä.

Pandemian aikana syntyneiden lasten motoriset, verbaaliset ja ylipäätään kognitiiviset taidot olivat tulosten mukaan vajavaiset. Ennen pandemiaa syntyneiden lasten keskimääräinen älykkyysosamäärä oli 100. Nyt tulos oli 78.

Jokelan mukaan tällöin puhutaan autismin spektrin kehityshäiriöstä tai älyllisestä kehitysvammaisuudesta. Hän vertaa kehityksen vajavaisuutta siihen, että lapset olisivat kasvaneet vuosikymmenten takaisten romanialaisten orpokotien kasvattina.

– Edes äärimmäisessä nälänhädässä kasvavilla lapsilla ei ole havaittu näin suurta vajavaisuutta kognitiivisessa kehityksessä, Jokela avaa.

Liian paha ollakseen totta

Jokela sanoo, että todellisuudessa kyse on menetelmävirheestä.

– Olisi pitänyt kaikkien herätyskellot soida, vaikka ei mitään tilastoista tietäisi, että onkohan yhteys todellisuudessa ollut näin vahva, Jokela jyrähtää.

Tutkijat ovat Jokelan mukaan tehneet virheen tilastollisen mallinnuksen vaiheessa.

– Kun selittäviä tekijöitä eli muuttujia on lisätty loppuvaiheessa, niitä ei ole lisätty oikealla tavalla.

Tällöin korona-ajan arvioitu vaikutus näyttäytyy tuloksissa liian suurena.

Jokela huomauttaa, että älykkyuden lasku on havaittavissa virheestä huolimatta, mutta se ei ole huolestuttavan suuri eikä yhteys pandemiaan ole tarkka.

– Yhteys on paljon pienempi ja epäluotettavampi ja on vaikea sanoa, heijastaako se oikeasti kognitiivisen kehityksen hidastumista, Jokela avaa.

Jokelan arvion mukaan pudotus mitatussa älykkyysosamäärässä on todennäköisesti lähempänä kymmentä pistettä kuin 22 pistettä. Lisäksi kyse lienee väliaikaisesti havaittavasta ilmiöstä.

– Nyt havaittava efekti ei tule todennäköisesti näkymään näiden lasten kehityksessä pidemmällä juoksulla, Jokela arvioi.

Jokela myöntää, että pandemiaan liittyvä stressi, eristäytyminen sekä virikkeiden ja sosiaalisen kanssakäymisen rajoittuneisuus ovat omiaan aiheuttamaan ongelmia.

Professori kuitenkin arvioi, että pandemian negatiivinen vaikutus näkyy todennäköisemmin nuorissa.

Tutkijat innostuivat koronasta

Jokela kummastelee sitä, että näin vakavaa asiaa tarkasteleva [tutkimus](#) on julkaistu kahdessa arvostetussa ja korkeatasoisessa tiedelehdessä ilman laajempaa kritiikkiä.

– Olen yllättynyt, että yksi lääketieteen johtavista lehdistä, BMJ ja myös Nature, uutisoi tämän jutun vain kauhistellen, Jokela kummaksuu.

Kummassakaan julkaisussa ei ole kiinnitetty Jokelan huomaamaan virheeseen huomiota. Kyse voi olla Jokelan mukaan yli-innokkuudesta.

– Tiedejournalistit ja tutkijat ovat olleet todella innoissaan osoittamassa mihin kaikkiin haitallisiin seuraamuksiin koronavirus on ollut yhteydessä. Jalka ei ehkä ole ollut jarrulla siinä määrin missä sen olisi pitänyt olla, Jokela avaa.

Kyseisen tutkimuksen virhe on Jokelan mukaan niin yksinkertainen, että sellaista ei pitäisi tapahtua tämän tason tutkimuksissa ja näin laadukkaiden julkaisijoiden alustoilla.

– Tämä kertoo siitä, että asioita yritetään saada nopeasti julkaistua ilman tarkempaa seulaa, Jokela tiivistää.

Nature kirjoittaa [nettisivuillaan](#) julkaisevansa vertaisarvioituja korkean luokan tutkimuksia, mutta Jokelan mukaan tätä tutkimusta ei kuitenkaan ole vertaisarvioitu.

Vertaisarvioinnilla tarkoitetaan sitä, että tutkimusalan asiantuntijat käyvät tutkimuksen perusteellisesti läpi virheiden varalta ennen lopullista julkaisua.

Vastaamattomuus ihmetyttää

Jokela ei usko, että tässä tapauksessa tutkijat ovat yrittäneet johtaa tuloksista kertoessaan ihmisiä harhaan.

Jokela kuitenkin kertoo, että toinen tutkija huomasi saman virheen tutkimusmenetelmässä ja kommentoi sitä tutkijoiden foorumilla. Hän kummaksuu sitä, että BMJ:n toimituksesta ei ole vastattu kommenttiin, vaikka muihin kommentteihin on vastattu.

Kyse voi olla inhimillisestä virheestä, mutta tieteen korruptoituminenkaan ei ole tavatonta.

Hollannissa toteutetun [kyselyn](#) mukaan jopa yksi kymmenestä lääke- ja elämäntieteen tutkijoista on joko väärentänyt tai keksinyt tutkimustuloksia vuosina 2017–2020.

Stanfordin vankilakokeen todellinen luonne

Historiasta voi löytää useita esimerkkejä siitä, miten tutkijat ovat nousseet jopa maailman maineeseen tutkimuksilla, joiden on myöhemmin todettu olevan väärässä tai harhaanjohtavia.

Esimerkiksi kuuluisan Stanfordin vankilakokeen taustat paljastuivat hiljattain, kun [uusia tietoja](#) tuli julki. Kokeessa yliopiston opiskelijat jaettiin vanginvartijoihin ja vankeihin ja heidän annettiin "toimia luonnollisesti" vankilaolosuhteissa.

Koe keskeytettiin ennen aikojaan, koska vanginvartijat käyttäytyivät sadistisesti.

Kokeen sanottiin todistavan, että kun ihmiset pääsevät valta-asemaan, he väärinkäyttävät valtaansa luonnostaan. Kokeesta kerrotaan lukuisissa oppikirjoissa, elokuvissa ja dokumenteissa.

Vuonna 2018 jotkut koehenkilöt kertoivat kuitenkin näytelleensä sadistisia vanginvartioita ja tutkimuksen vetäjä Philip Zimbardo kertoi vaikuttaneensa koehenkilöiden käytökseen esimerkiksi kannustimilla.

Zimbardon tutkimusta ei sen epäselvän tutkimusmenetelmän takia ikinä julkaistu arvostetuissa tiedelehdissä, mutta silti siitä kerrottiin vuosikymmeniä psykologian oppikirjoissa, ja vaikutti alan tulkintoihin ihmisyydestä.

Suurin osa tieteestä ei ole totta

Kyse ei tietenkään aina ole korruptiosta tai oman edun pönkittämisestä. Joskus tutkijat analysoivat dataa väärin tai tutkivat epähuomiossa väärää asiaa.

Vuonna 2005 julkaistun [tutkimuksen](#) mukaan suurin osa julkaistuista tieteellisistä artikkeleista on epätotta.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että tieteelliset menetelmät olisivat huonoja tai niitä pitäisi välttää. Itseasiassa päinvastoin. Mitä enemmän tiedettä jollain alalla tehdään, sen tarkemmaksi se muuttuu.

Vuosituhatien alkupuolella epäily tutkimustulosten harhaanjohtavuudesta yleisellä tasolla oli kasvava huolenaihe.

Monet tekijät vääristävät tuloksia

Edellä mainitun tutkimuksen mukaan tuloksia vääristävät monet tekijät.

Näitä ovat esimerkiksi liian vähäiset tutkimukseen käytettävät resurssit, ennakkoasenteet ja samaa aihetta tutkivien tutkimusten määrä.

Yksi tärkeimmistä asioista oli suhdeluku niiden tutkimusten välillä, joissa on havaittu yhteys kahden muuttujan välillä ja niiden, joissa ei ole havaittu yhteyttä.

Jos kahden muuttujan välillä ei havaita yhteyttä, tuloksia ei myöskään usein julkaista. Jos siis pandemian ja lasten älykkyyden välillä ei olisi huomattu yhteyttä, tutkimusta ei olisi todennäköisesti koskaan julkaistu.

Lisäksi jos tieteenalaa on tutkittu vähän, tutkimustulokset yleisellä tasolla ovat todennäköisemmin väärin.

Tutkijoiden tulevien tutkimusten rahoitus voi myös riippua julkaisumäärästä. Voidaan siis puhua tutkijan provisiopalkasta.

Myös monet muut monimutkaiset asiat vaikuttavat tulosten luotettavuuteen.

Siksi olisi äärimmäisen tärkeää, että arvostetuissa tiedelehdissä julkaistut tutkimukset olisivat mahdollisimman todenperäisiä. Koronatutkimukset ovat herättäneet paljon mielenkiintoa globaalisti ja siksi niistä uutisoidaan herkästi.

Tutkimusten kanssa pitää olla tarkkana, ettei meillä ole pian käsissämme uutta Stanfordin vankilakoetta.

Katso yllä olevalta videolta, miten suomalaisprofessori kritisoi pandemia-ajan tutkimustyötä!

Lue myös: [Voiko Pfizerin kehittämä koronälääke muuttaa pandemian suuntaa? Tällaiset sen todelliset hyödyt ovat](#)